

یادداشت کارگری هفته

پنجم اکتبر روز جهانی معلم و وضعیت استخدامی و بلا تکلیفی آنان در شرایط دوران کرونایی

امیر جواهری لنگرودی

روز جهانی معلم گرامی باد!

سازمان یونسکو از سال ۱۹۹۴ به بعد پنجم اکتبر هر سال «روز جهانی معلم» نامیده است. هدف از اعلام چنین روزی بها دادن به معلمان، قدردانی از آنها و بررسی مشکلاتشان در سراسر دنیا اعلام شده است. شعار امسال روز جهانی معلم آمده است: «معلمان پیشتازان عرصه بحران ها ، به سوی آینده بهتر» تعیین شده است.

طی سال های گذشته در ایران ، این روزگلوگاه رودررویی معلمان و جمعاعشان برای مطالبات بی پاسخ مانده ی آنها، وطی سال های اخیر عمدتا با اعتراض به پولی شدن یا «کالایی شدن نظام آموزش»، کشور بوده است.

درمهرماه ۱۳۹۷ در بیش از ۹۰ شهر تحصن صورت گرفت. عبدالرضا قنبری معلم وشاعرومحمد رضارمضان زاده،رییس شورای هماهنگی تشکل های صنفی فرهنگیان بازداشت شدند. اما صدای معلمان برای رسیدن به خواست هایشان هرگز خاموش نشد. محمد حبیبی،عضو کانون صنفی معلمان در اردیبهشت همان سال به خاطر تجمعی که به مناسبت هفته فرهنگ صورت گرفت، در مقابل چشم دانش آموزان خود در هنرستان کامپیوتر شهریار، دستگیر و روانه زندان اوین شد. او برآموزش رایگان تاکید می کرد و کالایی شدن نظام آموزشی را خلاف قانون اساسی خوانده است.

در روز معلم در اردیبهشت ۱۳۹۸ معلمان، با گردهمایی دوباره بر روی خواست های خود پافشاری نموده و در قطعنامه های خود علاوه بر مطالبات محوری شان، به موضوع پاداش پایان خدمت فرهنگیان، بصورت یک جا، بویژه بازنشستگان سال ۹۷ و امنیت شغلی نیروهای غیر رسمی تأکید داشتند.

امروز شرایط بس پیشرفته ی اپیدمی کرونا و نابسامانی وضعیت موجود در دولت حسن روحانی، وسیله شد که نظام آموزشی در عقب گردی غیر قابل چشم پوشی بسر برده و زنگ آغاز مدارس- علیرغم تلاش آموزش و پرورش که می خواست در پانزدهم شهریور مدارس را باز گشایی نماید با عدم استقبال مادران و پدران و خود دانش آموزان و مدیران و معلمان ازاد اندیش، مواجه و با شکست روبرو شود و زنگ مدارس نه آن روز و نه در اول مهرماه ۹۹، روز آغاز سال تحصیلی به صدا در نیاید. جدا از عدم گشایش مدارس، میلیون ها تن از کودکان، به دلایل عدیده و عمدتاً فقر، از ادامه تحصیل بازماندند و سال هاست که به دلایل تنگناهای معیشتی، هر ساله تعداد این کودکان افزایش می یابد.

هیچ نهادی مسئولیت حال و آینده ی این کودکان را بر عهده نمی گیرد که اگر می گرفتند کودک کار و خیابانی معنایی نداشت و آموزش و پرورش، طبق آنچه که از نامش بر می آید به وظیفه اش عمل می کرد و بر مبنای منشور حقوق دانش آموزی پیش می رفت تا کار به اینجا نمی کشید.

اینک بسیاری از دانش آموزان دیروزی به عنوان کودکان کار وارد دنیای بی رحم بیگاری شده اند و در معرض انواع خشونت و تجاوز قرار دارند و زندگی این کودکان به تباهی کشیده می شود.

پرسش اساسی این است؛ آیا خواست ها و جایگاه پرشگری معلمان، در گروه بندی های گوناگونش در آستانه ی روز جهانی معلم (۵ اکتبر) فرو کشیده است؟

معلمان ایران امروز همچون دیروز بر آنند که باید صدایشان شنیده شود. در ایران معلمان و دانش آموزان و والدین آنان با دشواری های گوناگونی از جمله: پلمب مدارس - مدارس فرسوده، بی کیفیت و کپری - کمبود معلم - دربند و زندان ماندن معلمان همکارشان - بدهی میلیاری آموزش و پرورش به معلمان حق التدریسی و خرید خدمت - اخاذی مدیران از والدین دانش آموزان - گرانی کتاب و لوازم التحریر، تبعیض های جنسیتی مانند حذف آشکار چهره ی دختران از پشت کتاب درسی و روبرو هستند و همچنان از دستگیری فعالان دانشجویی و معلمان رنج می برند. معلمان به دفعات این سخنان را بر زبان رانده اند: « ما با صدای رسا می گوئیم اگر مطالبه ی حق در راستای کرامت انسانی و بهبود معیشت همگان جرم است و اگر مطالبه عدالت آموزشی و دفاع از حقوق کودکان محروم، جرم است، شما می توانید برای ما پرونده سازی و علیه ما کیفرخواست صادر کنید ما را اخراج نمایید به بند بکشید و تبعیدمان کنید؛ اما بدانید ما لحظه ای از مطالبه گری و عدالت خواهی دست نخواهیم کشید.»

اخبار روز شمار کارگری هفته ؛ تاکنون تعدادی از اخبار اعتراضات و اعتصابات سریالی گروه بندی های گوناگون معلمان را گزارش داده که از آن جمله: تجمع معلمان غیردولتی کشور مقابل مجلس- تجمع سریالی "آموزشیاران نهضت سواد آموزی" سراسر کشور در برابر مجلس، که تعداد آنان را بالای ۶ هزار نفر یاد می کنند- تجمع بخشی از "معلمان مربی قرآن قراردادی" کشور در برابر مجلس- اعتراضات توامان "معلمان حق التدریس پیش دبستانی" و "سرباز معلمان" تجمع دیگر باره ی مربیان پیش دبستانی از نقاط مختلف کشور در تاریخ یکشنبه ۶ مهر ماه در مقابل مجلس - تجمع مدیران مهد کودک های کرمانشاه در برابر استانداری در شمار اعتراضات گزارش شده بوده است.

بحران کرونا و تعطیلی مراکز آموزشی یا آنلاین شدن این مراکز، غیررسمی کاران در حیطه ی آموزش را از امرار معاش ثابت محروم کرده است؛ در این شرایط، حقوق معلمان رسمی پرداخت می شود اما بسیاری از نیروی کار شاغل در حوزه ی آموزش از دریافت دستمزد و درآمد بازمانده اند. مربیان مهدکودک ها یکی از این گروه ها هستند. با بسته شدن مهدکودک ها به خاطر کرونا، چند هزار مربی شغل خود را از دست دادند و این مراکز تا آستانه ی ورشکستگی پیش رفتند. مربیان مهدکودک ها به امید اینکه نمایندگان مجلس فکری به حال آن ها کنند، مقابل مجلس تجمع کردند. سازمان دهندگان این مجموعه که چندین سال سابقه ی کار دارند، خواستار جذب در سیستم آموزش و پرورش هستند؛ آنها از بلا تکلیفی شغلی به ستوه آمده و می گویند: «در حال حاضر جذب ما مربیان در هاله ای از ابهام قرار دارد؛ ما کار دیگری به جز تدریس بلد نیستیم و با شرایط فعلی، در تامین نان شب خود درمانده ایم.»

این معترضین یا اعتراض کنندگان سریالی طی هفته ها و روزهای گذشته، بارها از مسئولان خواستند، راهی برای کسب درآمد، پیش پای شان بگذارند، اما تا به امروز پاسخی از هیچ مقامی دریافت نکردند.

از منظر ما شرط مقابله ی موثر با تبعیض ساختاری شده در میان لایه بندی های گوناگون مزدی معلمان، که از مدت ها پیش در صافی پراکنده به آن معترض اند و همواره به پای اعتراض نشسته اند. اینست که:

اولا- مطالبه ی امنیت شغلی به محور همبستگی صنفی همه گروه های معلمان بدل گردد. همین مطالبه است که می تواند نهضتی، حق التدریسی، سرباز معلم، دانشجو معلم، خرید خدمتی، مربیان پیش دبستانی و مهد کودک و ... را با معلم استخدامی در صافی مشترک علیه تبعیض و بی حقی در آموزش و پرورش متحد کند.

ثانیا- نقش تشکل های صنفی معلمان در ساماندهی حمایت های لازم از گروه های فرودست تر مزدی معلمان در این شرایط برجسته گردد.

ثالثاً- در این وضعیت شاهد پوشش خبری ساده‌ی تجمعات صنفی و مطالباتی گروه‌های مختلف معلمان در شبکه‌های خبری و ارتباطی تشکل‌های صنفی رسمی و انتشار فراخوان‌های آنان در این شبکه‌ها باشیم.

رابعاً- درآستانه‌ی روز جهانی معلم، سازوکار موازی روشنی هم برای رفع این نقیصه و دور محدودیت‌های احتمالی ناشی از پوشش رسانه‌ای جمعی این تحرکات تدارک شود تا سکوت تاکنونی شکسته شده و پشتیبانی و حمایت همه‌جانبه از تحرکات سریالی گروه‌های مختلف معلمان برجسته گردد.

امسال "بیانیه شورای هماهنگی تشکل‌های صنفی فرهنگیان ایران" در شکافتن وضعیت معلمان درآستانه روز جهانی معلم آورده است: «... سالهاست که با تعلیق قانون فعالیت‌های مدنی و تبعید حق کنشگری صنفی، عملاً فرهنگیان را برخلاف مفاد اصل نهم قانون اساسی از حق مسلم و قانونی خود، محروم و زمینه برخورد‌های قهری و غیراصولی با کنشگران صنفی را فراهم نموده‌اند. در ژرفنای تاریخ همین خلا قانونی است که تعدادی از معلمان دغدغه‌مند و متعهد با زنجیری از پوسته تفسیری قوانین، گرفتار اخراج، تبعید و حبس‌های طولانی مدت آن هم در زندانهای غیربهداشتی شده‌اند و حتی از مرخصی‌های متعارفی که جانیان و اختلاسگران نیز از آن بهره‌مندند، محروم می‌باشند.

شورای هماهنگی تشکل‌های صنفی فرهنگیان ایران ضمن تبریک روز جهانی معلم به همه فرهنگیان کشور و دغدغه‌مندان دلسوخته این عرصه، فارغ از هرگونه تعلق سیاسی، جناحی یا وطن‌ستیزانه، اعلام می‌دارد تفکر کنونی حاکم بر سیاست‌گذاری‌های آموزشی، نگرش اعرانه در تخصیص بودجه به این نهاد، دخالت نهاد‌های موازی در تصمیم‌سازی‌های آموزشی، پولی‌سازی آموزش، محتوای غیرعلمی کتب درسی و مدیریت‌های عقیم در تولید فراورده‌های اندیشگانی، هرروز بیش از پیش، کارخانه بزرگ تعلیم و تربیت را در تولید شهروندان متعهد و مسئولیت‌پذیر، ناتوان ترمی‌کند و به سمت ناباروری تربیتی سوق می‌دهد. بنابراین به همه دستگاه‌های مسئول و تصمیم‌ساز، هشدار می‌دهد که مسئولیت مدنی و قانونی تمام بحران‌هایی که در اثر این کج‌اندیشگی‌ها بر حال و آینده جامعه، تحمیل شده و می‌شود، با آنهاست.

شورای هماهنگی از دستگاه قضایی کشور می‌خواهد که با رجوع به رسالت خود در اصل ۱۵۶ قانون اساسی و آزادی معلمان زندانی، بستر جامعه را برای احیای حقوق عمومی و گسترش آزادی‌های مشروع، مهیا نماید»

[@kasenf](https://www.kasenf.com)

کانال تلگرامی کانون صنفی معلمان ایران

<http://karegari.com>